

פרשת בא

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עוֹד נִגַע אֶחָד אָבִיא עַל פְּרַעֲה וְעַל מִצְרַיִם אַחֲרַי כֵּן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ פָּלֶה גֶרֶשׁ יִגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה. שְׁמוֹת יֵא, א

אל תקרי פֶּלֶה אלא פָּלֶה, כשם שאדם משגר בתו לבית חתנו ונותן לה נדוניה, כך משגרם פרעה לבני ישראל לבית הקב"ה ומעניק להם נדוניה, שנאמר: 'וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם' (שמות יב, לו), שעשאוה כמצולה שאין בה דגים (בבלי, ברכות ט, ע"ב).

ומהו שנאמר 'גֶרֶשׁ יִגְרַשׁ'? שאמר פרעה לי היו, כאישה זו שמשועבדת לבעלה, וגרשתים, שנאמר 'וְכָתַב לָהּ סֵפֶר פְּרִיִתָת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְחָהּ מִבֵּיתוֹ וַיִּצָּאָה מִבֵּיתוֹ וְהִלְכָה וְהִיְתָה לְאִישׁ אַחֵר' (דברים כד, א-ב), מה כתיב בה, 'לֹא יוּכַל בַּעֲלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁלְחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ' (דברים כד, ג), זהו שנאמר: 'וְלֹא יָשִׁיב אֶת הָעַם מִצְרַיִמָּה' (דברים יז, טז).

יחסי פרעה וישראל, כאב השולח לחופה את בתו וכבעל המגרש את אשתו.

(מתוך ספר מדרשיו של רונן אחיטוב – "צוהר תעשה לתיבה")

שעור פרשת שבוע לאחר התפילה – הלה פורגס

שבת בא		ימי החול	
הדלקת נרות	16:40	זמן תפילין / טלית	05:48 ← 05:47
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית א'	06:45	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	09:17 ← 09:17
מנחה 12:30, 13:30	16:40	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	16:50
		שקיעה	17:01 ← 17:06
צאת השבת	17:37	ערבית	20:10

שבת
 שלום

"כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שְׁמֵתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֵיךְ", אִז מֵהִי מַכַּת אַרְבֵּה?

בפרשת בשלח מבטיח הקב"ה לבני ישראל כי "כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שְׁמֵתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֵיךְ" (שמות ט"ו, כ"ו), והפירוש המקובל הוא שעם ישראל לא יקבל את המכות שקיבלו מצרים.

פרשת בא מתחילה עם המכה השמינית – מכת ארבה. משה ואהרן מזהירים את פרעה שאם לא ישלח את עם ישראל ה' יביא ארבה שיאכל את מה שנשאר בשדות לאחר מכת הברד: "כִּי אִם-מֵאֵן אֲתָה לְשַׁלַּח אֶת עַמִּי הַנִּנְי מִבְּיַד מַחַר אֲרֶבֶה בְּגִבְלֶךָ." (שמות י', ד')

מהו הארבה? הארבה הוא סוג של חגב גדול הנפוץ במדבריות בצפון אפריקה וחי בד"כ בלהקות קטנות הנוודות כדי למצוא מזון. בשנים גשומות הארבה מתרבה בצורה משמעותית יותר והלהקות נוודות למרחקים גדולים יותר, לאן שהרוח נושאת אותן. אחת לכמה שנים מגיעה מכת ארבה לסיני ולנגב (ותיקי סעד ודאי זוכרים את מכת הארבה של שנת 1955) ולפעמים לכל הארץ. משנות ה-70 פעלו בשיתוף פעולה משרדי החקלאות הישראלי והמצרי על מנת להתריע על להקות ארבה ולבצע פעולות שיקטינו את פגיעתו בחקלאות.

מכיוון שמדובר בתופעה המתרחשת אחת לכמה שנים, נשאלת השאלה מהי המכה?

אחרי שהארבה אכל את רוב היבולים הוא נשאר כבד מכמויות האוכל שאכל, ומטיל שם את ביציו. מה שעשו בתקופות קדומות (עד אמצע המאה ה-20) היה לאכול את הארבה עצמו. אמנם מדובר במשבר חקלאי, אך הארבה הנשאר מספק מזון לתקופת מה. הארבה הוא חיה כשרה "אֶת-אֶלֶה מֵהֶם תֹּאכְלוּ אֶת-הָאֲרֶבֶה לְמִינֹו..." (ויקרא י"א, כ"ב), וידוע לנו שבארצות צפון אפריקה ותימן נשמרה מסורת גם אצל היהודים לאכול ארבה.

למעשה, המכה הייתה קשה יותר. לא רק שהארבה אכל את כל התבואה:

"וַיִּכַּס אֶת עֵינַי כָּל הָאֶרֶץ וַתִּחַשֵׁךְ הָאֶרֶץ וַיֵּאכַל אֶת כָּל עֵשֶׂב הָאֶרֶץ וְאֶת כָּל פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַבְּרָד וְלֹא נֹתַר כָּל יֶרֶק בְּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם." (שמות י', ט"ו)

אלא, שה' גם לקח את הארבה ממצרים, ולא נותר שום דבר לאכול:

"וַיִּהְיֶה ה' רוּחַ יָם חֲזָק מְאֹד וַיִּשָּׂא אֶת הָאֲרֶבֶה וַיִּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף לֹא נִשְׂאָר אֲרֶבֶה אֶחָד בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם." (שמות י', י"ט)

זוהי כנראה המכה הקשה, שאותה מבטיח הקב"ה לא לשים עלינו, מכה שמשמעותה רעב מוחלט.

לחברנו יוסף כרמון, אתך באבלך במות אחיך

מנחם כרמון ז"ל

קיבוץ סעד

בליל שבת – העלה אליאב לזר בשיעור ההלכה את השאלה: כיצד יש לנהוג בכלים/מזונות שעברו דבר עבירה? ומהו כלי/מזון שנעשתה בו עבירה? לדוגמא: כלי שבושל בו מזון בשבת או כלי ששימש לפולחן עבודה זרה, מזון שבושל או שהגיע אלינו בנסיעה בשבת וכדו'. הבחנו בין חילול שבת במזיד או בשוגג, בין מאכל שעבר שינוי בגופו לבין זה שלא שונה בו דבר, בין עבירה מדאורייתא לבין עבירה מדרבנן, ובכלל בין כל המקרים בהם האיסור הוא חד משמעי וברור לבין אלו שקיים ספק בחומרתם – אז הנטייה היא להקל. עד כאן בענייני השבת... אולם בענייני עבודה זרה חברים, אין פשרות! את הכלים והחפצים המשמשים לעבודה זרה יש לנתץ, לשבר ולאבד. במקרים בהם העבודה הזרה משמשת רק ככלי פולחן לתופעות הטבע כמו ההרים והגבעות, מסתפק הציווי בהשמדת הכלים עצמם ולא בהשטחת הגבעות המשמשות כתפאורה. והיה מי שלחש מקרב קהל השומעים, שבכל דור ודור ישנו קומץ יהודים הממשיך לעבוד את ההרים ואת הגבעות...

בשבת - קודם תפילת מוסף, נשא גדי סמואל דברי ברכה לרגל בת המצווה של אחינועם שלומי. גדי ברך את אחינועם שתשכיל להתגבר על כל קושי שיזמן לה העתיד בעזרת האמונה ביכולותיה, ממש כמו רבי נחמן שהטיף לתלמידו ר' נתן על כך שהסתפק באמונה בקב"ה וזנח את האמונה שלו בעצמו... מזל טוב לאחינועם ולכל המשפחה.

את שיעור פרשת השבוע העבירה שרה עברון מנקודת ראותו של שד"ל - ר' שמואל דוד לוצאטו (1800-1865). שד"ל שהיה - משורר, פילוסוף בלשן ופרשן, איש משכיל וראש בית מהמדרש לרבנים בפדובה שבאיטליה, העריך מאד את לימודי המדע והמחקר, אולם ידע להצביע על מגבלותיהם בתחומים הרוחניים והמוסריים, בהשוואה לתורת ישראל. הוא שאף לשלמות שבחיבור בין לימודי הדת עם לימודי המחקר - ולשם כיוון את פירושו. ולעניינו. בעניין מכת הדם - צינן שד"ל את התלהבותם של המדענים שמצאו הסבר המניח את הדעת מבחינה מדעית שטוען שהנילוס היה ממילא 'אדמומי' בעונה זו של השנה, מחמת סחף האדמה האדומה הנשטף מהאזורים הפוריים שבאפריקה וריבוי השרצים בו. לדבריו, הנס נשען אמנם על הטבע, אולם מעצים אותו בעשרות מונים. לפיכך, במכת הדם הפך הנילוס האדמומי מלכתחילה - לנהר של דם על אגמיו ויאוריו.

ביום ראשון - הגיעו לבקרנו חברי הכנסת - חיים ילין ואלעזר שטרן, במסגרת סיור של "שלח לחמך" בישובים הדתיים בדרום (סעד, עלומים, שלומית ובני נצרים). האורחים שמעו סקירה קצרה מנציגי הקיבוץ, מתוך רצון להכיר את סעד. בתום הפגישה הקצרה, עלתה מצדם הקריאה להשמיע יותר את קולו של הקבה"ד, שלטענתם היה בעבר משמעותי יותר כגורם מפשר ומאזן בחברה הישראלית. דיווחה: שרה רוזמן.

ביום שני – ראש חודש שבט, נערכה בבית שקמה מסיבת ראש חודש רבת משתתפים שעסקה בנושאי האדם והטבע בסימן: "כי האדם עץ השדה". לאחר הקראה קצרה על הקשר שביניהם, זכינו כיד המסורת – בהופעתן המלבבת של "בנות כרמלה" בתנועה ובזמר. הילדות הציגו, רקדו ושרו לפנינו, משירי ביאליק וט"ו בשבט ושימחו את הקהל בהופעה חגיגתית ורעננה. לאחר החלק האמנותי שמענו סקירה מרתקת על הנעשה בשדותינו, מפי אנשי הגד"ש. יהודה סימון – כאשר על רקע ההסברים, מוקרנים תמונות וקטעי וידאו בהפקת חיים לנדסמן. קיבלנו הצצה ראשונה על המתרחש במפעל הגזר החדש. התפעלנו מהגודל, מהטכנולוגיה המתקדמת והחדשנית, אשר תציעד אותנו אי"ה לשנים מבורכות ורווחיות. המסיבה נערכה באווירה נעימה, טעימה וחמימה. הכינה את הערב השקיעה והנחתה שרה בלס. חודש מבורך לכולם. דיווחה: זהבה ברט.

?

אין הרגשת השבת שווה אצל אנשים שונים. כל יהודי חש את השבת בדרך המיוחדת לו. הרבה ממנה בא מחוויות ילדות, אך כל הרגלי השבת מתחברים יחדיו לחוויית השבת. שמא לא נוכל להגדיר את אוירת השבת בכלל?

כולנו נוסעים מדי פעם לשבות ביישוב אחר, ואף לחו"ל אל קהילה יהודית רחוקה, או אפילו אל מקום שאין קהילה יהודית. גם בצבא [והואיל והזכרנו את הצבא, ניזכר באווירה בקיבוץ ב"צוק איתן"]. נראה כי קשה למצוא מכנה משותף לחוויות אלה, אבל עדיין ניתן להציע הגדרה כללית מה טוב לנו ויוצר את אוירת השבת "שלנו".

הדבר הראשון שעושה את השבת הוא ההכנה, בחינת 'מי שטורח בשבת יאכל בשבת'. בן קיבוץ אחד סיפר כי אחת מחוויות ילדותו היתה חיתוך 'נייר שימוש' [לפני שנמכר המוצר המוגמר בכל-בן]. כלומר, אפילו דבר קטן תורם לאווירה. קל וחומר דברים גדולים כמו ריחות התבשילים וכד' ומהכנה לשבת להדלקת הנרות ובגדי צבעונים, חולצות לבנות, נעליים מצוחצחות והליכת אטית לבית הכנסת 'ברוב עם הדרת מלך', כאשר רואים מנגד את החמה העומדת לשקוע. ובית הכנסת מלא מפה לפה, ואם לא התרשמנו עדיין מן הלבוש החגיגי, נשמע עתה את 'ידיד נפש' במנגינה מרגיעה. כל המנגינות בליל שבת יוצרות יחדיו את ההרגשה שהגענו לאותו 'קדימון' של העולם הבא ששמו 'שבת'.

גם בסוף התפילה אנחנו יוצאים בלחיצת יד לחברים הקרובים לנו, ואחרי טעימת דבר תורה ראשון "נלכה הביתה בנחת ושובה". השולחן ערוך ועל מפה כלים נאים, ומאכלי השבת משלימים את האווירה, מוגשת לנו בכל חמשת החושים. אכן אוירת השבת נוצרת לא רק בחפצים, אלא בעיקר במעשים שלנו. אנחנו יוצרים במו ידינו את החוויה שבחרנו.

אך באִלְיָה לפעמים יש קוץ. אם הספנו עם שבת אידיאלית, הרי כל סטיה קטנה מן ההרגל פוגעת בשבת. החל בכביסה התלויה לעיני כל השכנים, או מכונית שאיננה במקום הינכון. [אגב, פעם היו כל המכוניות חונות רק על יד חדר האוכל, ואיש לא פצה פה]. גם אוכל שונה [לא לטעמנו] גורע מן החוויה. ואולי הפגיעה החמורה ביותר עלולה להיות בתפילה. כל המשנה ידו על התחטונה, והחזן שאיננו בקי במנהגי הקהילה ובמנגינותיה - לא יצליח לרומם אל לב הקהל. קל וחומר כאשר ינסה לעורר את הקהל בליל שבת במקום להרגיע, הרי הוא כמפגל קרבן הציבור על המזבח. ועליו אמר הנביא "מי בקש מידכם רמס חצרי? . . . גם כי תרבו תפילה אינני שומע". אולי לא במקרה נכתבה "תפילה" חסר יו"ד, כי אפשר לקרוא "תפילה" שמתאימה לקריאת דברים בלי כוונה להתפלל. הרי איננו באים לבית הכנסת רק כדי ליהנות משירה בציבור, אלא בעיקר להתפלל. ואם נהפוך את השירה לעיקר, חללנו את המעמד.

והערה אחרונה על המכוניות: חוקי התנועה נועדו להגן על האזרח מפגיעה, וכן לאפשר חיים נעימים ככל שניתן, לעתים כפְּשָׁה בין הרצון להגיע מהר [ולחנות על יד הבית] ובין חיי ואיכות חיי של הזולת. לכן כל פריצת גדר דורשת תגובה, כי אף החריגה הקטנה ביותר מובילה להדרדרות, להפקרות ולאבדן איכות חיינו ואף [ישמרנו השם] חיינו.

:

שלום סעד!

טסנו בתחילת אוגוסט, לאחר קורס השליחים של ההסתדרות הציונית העולמית. אנחנו מלמדים בבית הספר היהודי באוקלנד (Oakland) קליפורניה, וגרים בעיר ברקלי (Berkeley), מרחק נסיעה קצר. כל האזור מכונה "Bay Area", אזור המפרץ של סן פרנסיסקו. מדובר באזור מיוחד ומעניין, והמקומיים טוענים שזה לא ממש "אמריקה". אנחנו שליחים בקהילת "בית ישראל", קהילה ותיקה ומקסימה של כ-250 משפחות. באזור ישנם גם בתי כנסת קונסרבטיבי ורפורמי. בית הספר שלנו הוא בית הספר היהודי היחיד באוקלנד, ולמעשה משרת קהילות רבות מהאזור, מדובר באוכלוסייה מגוונת מכל הבחינות.

בית הספר יחסית קטן ומשפחתי (כ-150 תלמידים, מכיתת "גן חובה" – כיתה ח'). התלמידים לומדים חצי יום עברית בעברית (זה התפקיד שלנו), וחצי יום "לימודים כללים". כך למעשה יש שני מחנכים לכל כיתה, מורה של לימודי יהדות ומורה באנגלית. בעברית יש שלושה שיעורים – חומש, עברית, ו"לימודי יהדות" (לוח השנה העברי – שבת/חגים/משנה וכד'). כמו כן נערכים אירועים סביב החגים השונים, והרבה פעילויות על ישראל. יחד אתנו יש ארבע בנות שירות מקסימות: יעל, ליטל, שיר ושירה.

ראם ואיילה מתגעגעים ומוסרים דרישת שלום לחבריהם, בעודם משמשים בעצמם כשליחים קטנים בגנים, מלמדים ומספרים על ישראל ומלמדים עברית. ראם מקריא בכל בוקר בתפילה ב-Kindergarden (גן-חובה) בגאווה רבה "מי שברך לחיילי צה"ל", וברצוננו להודות לענת יפרח על כך שבשנה שעברה קראו זאת בכל בוקר בתפילה בגן דקל.

בשבת שעברה קראנו את מאמרה של מיכל הימן ובו היא הציגה את הסתייגותה מהאיסור להחנות בשטח המחנה בשבת. ייתכן שבכתיבתה לעלון, היא שמשה פה גם לאחרים החושבים כמותה.

איסור החניה בשטח המחנה נשען על החלטה שלא השתנתה עד כה, גם לאחר סיום שלב א' בפרוייקט שיקום הכבישים ושינוי מבנה החניות.

ייתכן שכדאי לשנות את ההחלטה שהתקבלה בעבר, וייתכן שלא, אולם מי שהנושא בוער בעצמותיו **יתאמץ** ויפעל לשינוי ההחלטה על פי הכללים המקובלים ובאמצעות המוסדות. ההחלטות והחוקים נועדו למעננו, נלא: "איש הישר בעיניו יעשה", או גרוע מכך: "כל דאלים גבר..." - ולכך אין איש מעוניין להגיע.

בוודאי שקל יותר להסתפק בשיגור מאמר לעלון ונעים הרבה יותר לפטור את העניין בשיחה על השבילים. זהו?... כיצד נביא לשינוי בהחלטות היסטוריות, בכל נושא שהוא, ללא פעולה רצינית?

ביום שלישי ט' שבט 19/01/16 בשעה: 17:30

יוקרה בבית שיקמה הסרט נער מקהלה

סטט קייטס (גארט וורינג) הוא ילד פרוע ממשפחה טקסנית ענייה שבורך בקול פעמונים. למרות כישרון השירה שלו הוא אינו מצליח לממש את הפוטנציאל שטמון בו ובורח מהמציאות הקשה בבית עם אמו האלכוהוליסטית למעשי פרחות ואלימות. מות אמו הפתאומי מביא את אביו, שהקים משפחה חדשה בניו יורק, לרשום אותו לפנימיית מקהלת הנערים הלאומית. במעונו החדש פוגש סטט את קארוול (דאסטין הופמן), המנצח הקשוח של המקהלה, שלמרות התנגדותו הראשונית לצירופו של הילד מתרכך אט אט לנוכח כשרונו יוצא הדופן. בין השניים מתפתח קשר מורכב וטעון שלעולם ייחרט בזיכרונו של הילד וירגש אותנו עד דמעות. מומלץ מאוד.

שחקנים: דסטין הופמן, קטי בייטס, דברה ווינגר, במאי: פרנסואה ג'ירארד, ארה"ב 2014
שפת הסרט: אנגלית, **כתוביות:** עברית ז'אנר: דרמה, 103 דקות

התעשה קטן

מט"ש

(מתקן טיהור שפכים) כמידי שנה, צוות ההשקיה בהנהלתו של חיים לנדסמן, ובעקר בזכות תשומת ליבו של שיעה לב, וכן בגין השקעה כספית צנועה לשיפור התפעול היום יומי, הצליח לעמוד בתנאי היתר ההשקיה הנדרשים לשנת 2016. היתר זה מאפשר לנו להשקות במי הקולחים המטופלים (שלנו, סעד) את הפרדס ברוב ימות השנה, וכן שטחי חיטה סמוכים. בכוונתנו לחבר השנה גם את חלקות החוובה לרשת המים שניזונה ממי המט"ש. באופן זה נוכל לנצל במירב את המים הממוחזרים שלנו. יישר כוח לצוות.

"הכפר התאילנדי"

בשעה טובה ומוצלחת עברו חברינו התאילנדים לבתיהם החדשים, באזור המשקי ליד מפעל פופלי. נקווה כי התנאים המשופרים, ישפרו וינעימו לעובדים את תנאי המחיה. על הקמת הכפר עמלו איציק לייכטר ועזריאל. את ההשקעה הכספית להקמתם של המבנים ביצעה חממת סעד אסף (תוך הקלה לתקופה קצובה בשכר הדירה המשולם לסעד). כמובן שאזור המבנים המפונים (הישנים) עובר כעת לרשות צרכי הקהילה.

קטיף האור

בשל הודעה דחופה שהגיעה באופן לא צפוי מן המשווקים שלנו על דרישה לקליף האור (בעיקר בשוקי הייצוא), וכן על מחיר טוב מאוד יחסית שאפשר לפדות עבור הפרי, התארגן צוות הפרדס בנוהל חרום מהיר (במהלך שעות הערב והלילה), והוציא עם שחר קבוצת קטיף לעבודה. אנו מוכרים את הפרי לשלושה משווקים שונים (אפא"י, מהדרין וקליימן) במטרה לבחון מי מהם יביא את הפדיון המרבי, על מנת להמשיך ולעבוד עימו. נקווה כי מהלך זה יביא ברכה, הן בשל המחיר הגבוה משמעותית מזה שנקבנו בתכנית המשק, והן בשל זה שנוכל להקדים את הקטיף מפתד נזקי הברד שעלולים לנחות עלינו בעיצומו של חורף (זכרו נא את נזקי הברד הקשים בשנה שעברה) יישר כוח למתיה ודוּתן.

"ציר מילוט"

בעצם ימים אלו החל הקבלן וואפי (כמעט אפשר כבר להגיד קבלן הבית שלנו) בעבודה אינטנסיבית מאוד על סלילת כביש הכניסה החדש לסעד, זה המגיע מצומת בארי. הציר עונה למספר שמות: "ציר מילוט" (הצבא העניק לו שם זה), הציר הלוגיסטי, הדרך המזרחית ועוד. נקווה כי תוך פרק זמן קצר ככל הניתן, נוכל לברך על המוגמר, ולהפנות את כל התנועה הכבדה הזורמת לענפי המשק לשימוש בנתיב זה. אין ספק שהדבר יקל עד מאוד על עומס התנועה הרב והמסוכן שקיים היום בכביש הכניסה הנוכחי.

מים, מים

עם הפיתוח וההרחבה של המפעלים באזור המשקי שלנו, ובמקביל הגידול והצמיחה של אוכלוסיית יישובנו, אנו נדרשים לחזק את יכולות ההולכה של מערכת המים השפירים מחיבור מקורות אל המשתמשים (ספיקה ולחץ). בימים אלו אנו עוסקים (באמצעות חברת מקורות) בהגדלת חיבור הצרכן, וכמו כן בהנחת קו מים חדש (שפירים) להזנת האזור המשקי. תוואי הקו יהא בצמוד ולאורך הציר החדש ויבצע את הנחתו.... שוב קבלן הבית שלנו וואפי.

מפעל הגזר החדש

השבוע החל הצוות של מפעל הגזר החדש להפעיל באופן "חצי מסחרי" את המפעל. במהלך השבוע הבא, נקווה כי נוכל כבר להפעילו בקצב הולך וגובר, בהתאם לצרכים ולתכנון. כמובן שלא הכל גמור עדיין, ובמהלך התקופה הקרובה נעבוד ונשלים את כל הזקוק לכיוון, תיקון, שיפור וטיפול (איך אמר לי ינקוש "עם הרבה סבלנות ואורך רוח, הכול יהיה בסדר"). כאשר נראה כי העסק נכנס למסלול עבודה סדיר, נדאג לערוך סיור מאורגן לחברים, ונבצע טקס חנוכת המפעל החדש ככתוב.

—

הסיכום המקיף שכתב דני על מפעל הגזר החדש, עורר בי זכרונות מימים עברו, כאשר הגד"ש נקרא גן-ירק, העובדים בו היו בעיקר חברים והיבולים נמדדו במספר מועט של טונות. הקשר שלי לענף היה קצר ימים, מכיוון שמהר מאד נשאבתי לעבודה בתחומים אחרים ובסך הכל עבדתי בענף כשנתיים. לכן מקווה אני שדברי יהיו בעיקר זרז לחברים נוספים שאולי יוכלו להוסיף עליהם ולתקן בהתאם לזכרונם.

כתבתי בכותרת "כמעט ימי בראשית" מכיוון שכאשר הגעתי לסעד בשנת 1953, הענף כבר היה קיים ובו מספר גידולים. מרכז הענף היה אבשלום זיוון ז"ל ומרכז משק המים – יהודה שלמון ז"ל. כמו כן כלל הצוות את יצחק לונדון (כיום חבר כפר מימון) וכמה חברים מגרעין ז', מהגרעין הדרום אמריקאי ומחברת הנוער.

הגעתי לסעד כשנה לאחר הגעתם של חברי הגרעין. עוד בתקופת מחנות העבודה שקדמו לגיוס, הבטיח מנחם אפלבוים ז"ל לחנן גולן שיקלוט אותו במטע. לכן, כאשר הגעתי לסעד עבר חנן גולן למטע ואני החלפתי אותו כאחראי על ההשקיה בגן הירק.

בזמנו של חנן גולן ההשקיה בגן הירק נעשתה באמצעות סקינרים. הסקינרים היו צינורות ברזל ארוכים בקוטר של צול (השווה לאינטש אנגלי כ-2.5 ס"מ) ובהם חורים לכל האורך. הצינור היה מונח על חצובות ומחובר למכשיר שסובב אותו, ע"י לחץ המים, מצד לצד והמים ניתזו בכוח מהחורים והשקו את הגידול. חנן גולן מעיד שבמרבית הזמן לא סובב המכשיר את הצינור וכך כל שעה באו חנן ופיפקה ז"ל ובעזרת מפתח צינורות היו מסובבים את הצינור לכיוון השני. מה שלי זכור מאותם סקינרים הוא מוקשי התאורה שחוברו אליהם כדי שיתפוצצו כאשר גנבים מעזה ינסו לגנוב אותם.

כאשר התחלתי לעבוד בהשקיה, הסקינרים כבר לא היו בשימוש והוחלפו בצינורות אלומיניום באורך של שישה מטר כל אחד ובקוטר של שלושה צול. מכיוון ששכנינו בעזה היו באים בלילות לגנוב את הצינורות היינו בסוף כל יום עבודה מעמיסים אותם על עגלה ומחזירים הביתה.

לא רק במערך ההשקיה חלו שינויים, אלא גם במערך הגידולים. מגידולים רבים בחלקות קטנות (חסה, כרובית, עגבניות, גזר ועוד), התמקדנו בעיקר בגידול הגזר. אם אינני טועה הגענו בשנת 1953 לגידול שיא של 30 דונם גזר.

בסתיו 1953 העבודה בהשקיה פחתה וכמו מרבית עובדי גן הירק הגעתי לעבודה באסיף ובשטיפת הגזר. השנה היתה גשומה, האדמה בוצית והגזר נעקר מן האדמה בקלשונים, הוכנס לארגזי תנובה והובל למקום השטיפה, אם אינני טועה, היה זה במקום בו נמצאת כיום החממה. הגזר היה מגיע מהשדה, כאמור בתוך ארגזי תנובה, כשהוא מכוסה בבוץ דביק. במקום השטיפה הוכנו חצאי חביות שמולאו במים (קרים מאד כמובן) והגזר היה "מכובס" בתוכן עד שהוסר ממנו הבוץ הגס. לאחר מכן היה מועבר לחצי חבית מלאה במים נקיים ומשם לארגזי תנובה.

הארגזים היו מובלים לסככה ושם מועמסים על משאית ונשלחים לתנובה. מיותר לציין שלאחר עבודה של כמה שעות בשטיפת ואריזת הגזר הידיים היו ממש קפואות והפשירו לאט מאד. עם כל זאת זכורני כי עיסת הבוץ שנוצרה בחביות שמשה גם עילה לכל מיני מעשי קונדס תוך כדי עבודה.

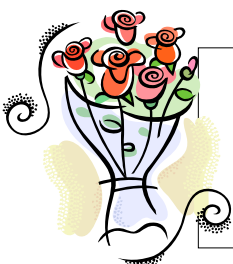
התמורה הכספית עבור הגזר היתה יפה מאד (עוד לא היו הרבה מתחרים) ובסוף העונה הודיע לנו אריה קרול ז"ל שבשנה הבאה נכפיל את שטח הגידול. זכור לי ששאלתי את אריה כיצד נוכל לעשות זאת, כאשר בקושי התגברנו על השטח הקיים. אריה, כמו תמיד ראה למרחוק וענה שאין ספק כי הצורך ישפר את דרכי העבודה וכך נצליח להתמודד עם שטח גדול יותר.

במהלך השנים הפכנו למגדל הגזר הגדול בארץ. כמו בכל תחומי הייצור החקלאי בארץ, גם גידול הגזר היה מוגבל ע"י מכסות. אנחנו, שכל שנה הוכחנו יכולת ייצור גדולה יותר, זכינו למכסה שצמחה משנה לשנה עד שהגיעה ל-930 דונם בשנה. היום מכסת הייצור בגזר כבר איננה קיימת ושטח הגידול שלנו גדול יותר מפי מאה מהחלקה אותה גידלנו בשנה בה אני עבדתי בענף.

אסיים במה שהתחלתי. כתבתי כפי שזכרתי. בהחלט יתכן שפה ושם זכרוני בגד בי ולא דייקתי. בוודאי אפשר להוסיף ולפרט עוד ועוד וכדאי שמי שיכול יעשה זאת. מספר החברים שיכולים לספר פוחת והולך ואני בטוח שבמהלך השנים יהיו רבים שירצו גם לשמוע.

החל מה 1/1/2016 – ירד המחיר לכל המשתמשים ברכבי סידור הרכב, ב 10 אגורות לק"מ בעקבות הירידה המצטברת במחירי הסולר.

!

-